

บทคัดย่อ

การศึกษาคำนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ ความหมายและการใช้ของคำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่น (mimetic words, 擬態語 หรือ gitaigo) เมื่อใช้ร่วมกับคำช่วย 「～と」 กับ 「～に」 และเมื่อใช้ร่วมกับ 「～する」 กับ 「～だ」 โดยผู้ทำวิจัยได้กำหนดกรอบของการศึกษาไว้ที่คำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่น (擬態語) ที่มักถูกกล่าวถึงในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศ (日本語教育) รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกับคำบอกอาการและสภาพที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่นว่ามีจำนวนมากน้อยต่างกันอย่างไร

ผลการสำรวจในเชิงปริมาณพบว่าคำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นที่มักถูกกล่าวถึงในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 276 คำ โดยมีรูปแบบทั้งสิ้น 17 รูปแบบ ซึ่งรูปแบบที่พบมากที่สุด คือ ABAB นอกจากนี้ จากการศึกษพบว่าจำนวนคำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นในระดับต้นนั้นมี 10 คำ ซึ่งทั้งหมดเป็นคำที่ปรากฏอยู่ในคำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่น ที่มักถูกกล่าวถึงในการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาทั้งหมด ส่วนในตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับกลางและสูงพบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 124 คำ โดย 100 คำ เป็นคำที่ปรากฏอยู่ในข้อมูลคำบอกอาการและสภาพที่ผู้วิจัยรวบรวมมา ส่วนอีก 24 คำเป็นคำที่ไม่ปรากฏอยู่ในข้อมูลคำบอกอาการและสภาพที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา

ผลการศึกษาในรายละเอียดพบว่าคำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่เมื่อใช้ร่วมกับคำช่วย 「～と」 (ซึ่งอาจจะได้) มีแนวโน้มที่จะแสดงความหมายที่เป็นอาการเคลื่อนไหวที่สามารถดำเนินต่อเนื่องได้ (運動的な属性) ในขณะที่เมื่อใช้ร่วมกับคำช่วย 「～に」 มีความหมายแสดงสภาพคงที่ที่เป็นผลลัพธ์หลังจากผ่านกระบวนการบางอย่าง (静止的な属性・結果の修飾)

นอกจากนี้ เมื่อศึกษาในส่วน of คำบอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นที่สามารถใช้ร่วมกับทั้ง 「～と」 และ 「～に」 พบว่ามีความหมายแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเด่นชัด คือ คำที่มีความหมายต่างกันโดยสิ้นเชิงและคำที่มีความหมายพ้องกัน เมื่อคำบอกอาการและสภาพนั้น ๆ จะใช้ร่วมกับ 「～と」 และ 「～に」 แล้วมีความหมายที่ต่างกันนั้น ความหมายเมื่อใช้ร่วมกับ 「～と」 จะเป็นความหมายที่แสดงอาการเคลื่อนไหวของสิ่งใด ๆ ที่สามารถดำเนินต่อเนื่องกัน ส่วนความหมายเมื่อใช้ร่วมกับ 「～に」 จะมีความหมายสภาพคงที่หลังจากผ่านกระบวนการบางอย่าง แต่ในกรณีที่ใช้ร่วมกับ 「～と」 และ 「～に」 แล้วมีความหมายพ้องกันนั้น

พบว่าจะมีความหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ แสดงสภาพคงที่ที่เป็นผลลัพธ์หลังจากผ่านกระบวนการบางอย่าง ซึ่งหมายความว่ามีความบอกรอกอาการและสภาพจำนวนหนึ่งที่ใช้ร่วมกับ 「～と」 แล้วแสดงความหมายเป็นสภาพคงที่ของสิ่งใด ๆ ที่เป็นผลลัพธ์จากการผ่านกระบวนการใด ๆ (静止的な属性・結果の修飾) อันเป็นกลุ่มคำยกเว้นเนื่องจากไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ในลักษณะเดียวกัน จากการศึกษา ก็พบว่า มีบางคำที่แม้จะใช้ร่วมกับ 「～に」 แต่มีความหมายเป็นอาการเคลื่อนไหวที่สามารถดำเนินต่อเนื่องได้ (運動的な属性)

ในการศึกษาความหมายของคำบอกรอกอาการและสภาพในภาษาญี่ปุ่นเมื่อปรากฏร่วมกับ 「～する」 และ 「～た」 พบว่าในกรณีที่ต้องใช้ร่วมกับ 「～する」 เท่านั้น ส่วนใหญ่เป็นคำที่แสดงอาการเคลื่อนไหวของคนหรือสิ่งใดที่สามารถดำเนินต่อเนื่องได้ (運動的な属性) ในขณะเดียวกันคำประเภทดังกล่าวจำนวนหนึ่งมีความหมายแสดงสภาพคงที่ของสิ่งใด ๆ เท่านั้น ซึ่งสามารถใช้รูป 「คำนาม が～している」 หรือ 「～した คำนาม」 เพื่อบรรยายสภาพคงที่ของสิ่งใด ๆ ส่วนคำบอกรอกอาการและสภาพที่สามารถใช้ร่วมกับ 「～た」 แทบทุกคำ และทุกความหมายจะเป็นการบรรยายสภาพคงที่ของสิ่งใด ๆ